

Kázeň z evanjelických Služieb Božích s **VP** v Bratislave (Lamač/NK), 18. 2. 2024, 10.00/18.00, 1. pôstna nedeľa, ES: 311, 117, 85, Žalm 6, A 30

Matúš 4, 1 - 11: „¹ Potom Duch vyviedol Ježiša na púšť, aby Ho diabol pokúšal. ² Keď sa štyridsať dní a štyridsať nocí bol postil, nakoniec vyhladol. ³ Tu pristúpil pokušiteľ a povedal Mu: Ak si Syn Boží, povedz, nech sa z týchto kameňov stanú chleby! ⁴ On však povedal: Napísané je: Nie samým chlebom bude človek žiť, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích. ⁵ Nato vzal Ho diabol do svätého mesta, postavil Ho na okraj nástrešia chrámu ⁶ a povedal Mu: Ak si Syn Boží, zhod' sa; veď je napísané: Anjelom svojim prikáže o Tebe a zachytia Ťa na ruky, aby si si nohu neurazil o kameň. ⁷ Ježiš mu povedal: Opäť je napísané: Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha! ⁸ A zase vzal Ho diabol na veľmi vysoký vrch, ukázal Mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu ⁹ a povedal Mu: Toto všetko Ti dám, ak padneš a budeš sa mi klaňať. ¹⁰ Tu mu povedal Ježiš: Odíď, satan, lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu, budeš sa klaňať a len Jemu samému budeš slúžiť! ¹¹ Vtedy Ho diabol opustil, a hľa, pristúpili anjeli a posluhovali Mu.“

Milí bratia, milé sestry!

V uplynulú stredu sme vstúpili do **pôstneho obdobia**. Ono **nám pripomína že život veriaceho je zápas o vernosť**

Pánu Bohu, že veriť neznamená, že sa nám problémy a ťažkosti vyhnú. To je zrejme aj príbehu o pokúšaní Pána Ježiša.

Po tom, ako bol Ježiš pokrstený, ako sa otvorili nebesá, zostúpil na Neho Duch Boží a z neba zaznel hlas: „*Toto je môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zalúbilo*“ (Mt 3, 16 - 17) počujeme, že „*Duch vyviedol Ježiša na púšť, aby Ho diabol pokúšal*“ (Mt 4, 1). Teda **už na samom počiatku Ježišovho verejného pôsobenia sa diabol snaží zmariť Pánovu cestu, dielo spásy**, ktoré Ježiš prišiel konať. Vskutku, **veriť znamená zápasiť so zlým, zápasiť o vernosť Bohu, nášmu nebeskému Otcovi**.

Nielen pre nás, aj pre samého Ježiša bolo **stretnutie s pokušiteľom nebezpečné. Diabol totiž ráta s labilitou a slabosťou tých, na ktorých sa zameria**. Aj keď Ježišovi prichádza v situácii, keď je Ježiš vo veľkej nevýhode: 40 dní sa postil a je vyhladnutý. Nejde len o podlý pokus dostať

niekoho, kto je hladný na jedlo, ktoré by potreboval. Pokušiteľovu zákernosť môžeme zhrnúť do slov: **Ukáž sa! Prejav sa! Presvedč sa, či naozaj funguje** to, čo zaznelo z neba - **že si milovaný Boží Syn!** Podaj o tom dôkaz! **Je pokušením žiadať spoľahlivé uistenie - dôkazy, namiesto spoliehania sa na Boha, dôverovania Mu - Jeho slovu.** Ježiš bol takto pokúšaný od počiatku svojej cesty za spasenie nás ľudí až do jej konca. V Mt 27, 39 - 43 čítame, že keď visel na kríži, „³⁹ tí, čo chodili tadiaľ, rúhali sa Mu, potriasali hlavami ⁴⁰ a hovorili: Hej, Ty, čo boríš chrám a za tri dni ho vystavíš, **zachráň sa, ak si Syn Boží, a zostúp z kríža!** ⁴¹ Podobne sa Mu posmievali aj veľkňazi so zákonníkmi a staršími hovoriac: ⁴² Iných zachraňoval, a seba nemôže zachrániť! Je izraelským kráľom, **nech teda zostúpi teraz z kríža, a uveríme v Neho!** ⁴³ Dúfal v Boha, nech Ho teraz vyslobodí, ak chce; ved' hovoril: Syn Boží som!“ Áno, Ježiš bol pokúšaný od

počiatku svojej cesty záchranu ľudí až do jej konca. Z Jeho života vieme, že **Ježiš neprišiel ohurovať, dokazovať, že robí väčšie divy ako rozprávkový Harry Potter. Prišiel, aby nám ukázal a prešliapal cestu, ktorou Ho môžeme nasledovať.** Pokušiteľovu ponuku odmieta. Ježiš mu vraví, že človek nežije tým, že je biologicky zaistený, nasýtený, ale z toho, čím ho sýti Boh.

Pre diabla je príznačné nielen to, že ráta s labilitou a slabosťou tých, na ktorých sa zameria, ale aj skutočnosť, **že sa nenechá ľahko odbyť.** Zaútočí znovu: Ježiš, ak nechceš chlieb (symbol hmotného zaistenia), ponúkni zázrak. **Ak je naozaj pravdou, že si Boží Syn, presvedč sa, že Ťa Boh ochráni.** Dokáž to! Pokušiteľ pritom argumentuje slovami z Biblie, zo Žalmu 91. No **biblický výrok používa účelovo a manipulatívne, len aby dosiahol svoj zámer a cieľ.** Nabáda Ježiša, aby skočil z chrámovej rímsy. Keď

Mu – ako Písmo sľubuje – pomôžu anjeli a nič sa Mu nestane, všetci v Ňom rozoznajú Božieho Syna a Ježiš si môže uľahčiť námahu putovania Galileou a Judskom, všetky tie roky vyučovania a uzdravovania. Môže si ušetriť aj posmech, kruté bičovanie, bolestné utrpenie a ukrižovanie.

Jedným z našich hlavných problémov je, že sme príliš zameraní na seba. Mnohí ľudia sa vnímajú ako tí, ktorí majú nárok, zaslúžia si to či ono. **Pán Ježiš nepodľahol vábeniu sebastrednosti.** Odmietol druhú pokušiteľovu ponuku. Vedel, že **skratkami, ktoré ponúka diabol, to nepôjde. Odráža útok zlého Božím slovom, presnejšie správne pochopeným Božím slovom, nepoužívaným účelovo a manipulatívne. Nezriekol sa cesty kríža. Nebol sebastredný. Rozpoznal, že dôležité je hľadiť nielen na seba, egocentricky pre seba požadovať špeciálnu ochranu, ktorú iní nemajú, ale dbať na Božiu vôľu.**

Dôležité nie je predvádzať sa, ale žiť s ľuďmi, starať sa o nich, mať ich rád a tak im dosvedčiť, že sme Boží. Odmietla diablov návrh. Vraví, že **nebude provokovať Boha** a sebastredne si vynucovať Jeho zásah.

Do tretice pokušiteľ už útočí celkom otvorene v zmysle: **Ježiš, ak nedôveruješ Bohu, že Ti pomôže, dôveruj mne.** Dám Ti všetko, čo si len vieš predstaviť, ak ma uznáš za svojho pána (por. Mt 4, 8 – 9). Nám diabol spravidla neponúka všetky kráľovstvá sveta. Vie, že **na nás platia aj menšie ponuky, prinášajúce nejaké výhody za falošnosť, za domnelo únosný kompromis, pri ktorom nás ani svedomie dlho nehryzie...** Ako pri Ježišovi, aj pri nás však diablovej ide v zásade o to isté: aby sme mu sadli lep, vykročili na cestu, na ktorú nás láka, z ktorej sa sami nedokážeme vrátiť späť a zapletieme sa do čohosi, čo sme sami nechceli.

Príbeh o pokúšaní Krista **nepredstavuje Ježiša ako božského supermana, ktorý nikdy nezaváha, ale ako Toho, kto musel premýšľať, v čom je Jeho poslanie, zápasíť o vernosť nebeskému Otcovi. Rozhodovať sa, či bude veriť Božiemu slovu: Si „môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zalúbilo“** (Mt 3, 17), alebo vábivým manipulatívnym ponukám pokušiteľa, ktorý sa neštíti účelovo ohýbať Božie slovo. **To, že Pán Ježiš obstál, vychádzalo z Jeho viery v to, čo počul od nebeského Otca po svojom krste.** O Martinovi Lutherovi je známe, že v pokušeniach, ktorými v živote prechádzal, sa bránil diablu pripomenutím si toho, Komu patrí. Napísal si: „Baptizatus sum! – Som pokrstený!“ – Teda patríš Tebe, Bože, nechcem slúžiť nikomu inému.

Pán Ježiš ustál nebezpečné stretnutie na púšti. Nás pozýva k bezpečnému stretnutiu pri Večeri Pánovej. Pozýva

aj tých, ktorí vo svojich zápasoch s pokušením neobstáli, i tých, ktorým sa v Božej moci podarilo zlému odolať. A ako kedysi Ježiša obsluhovali anjeli, On nás hostí a obsluhuje **pri svojom stole. Obnovuje v nás istotu, že sme milované Božie deti a tým nás posilňuje v zápase o vernosť nebeskému Otcovi.** Amen.

*S použitím: **Martin Prudký**, kázeň na Mt 4, 1 - 11 v: *Provázky víry* (vyd. Kalich, Praha 2015), **Jiří Mrázek**: *Evangelium podle Matouše - ČEK k NZ, svazek 1* (vyd. CBS AVČR a UK v Praze ve spolupráci s ČBS, Praha 2011); **Aleš Zapletal** v *Na každý den (NKD) 2024 /výklad 14. 2./*, (vyd. Kalich, Praha 2023); **Ladislav Havelka** v: *NKD 2024 /výklad 18. 2./*, (vyd. Kalich, Praha 2023): **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár***